

Nota voor Gedeputeerde Staten

Plattelandsontwikkeling

Onderwerp	Raamcontract onderzoeksopdrachten Heuvelland WUR
Documentnummer	DOC-00778578
Datum	11 april 2025

0. **Samenvatting**

In de uitvoeringsovereenkomst Verduurzaming water- en bodembeheer Heuvelland Zuid-Limburg ("propositie Heuvelland") is de afspraak opgenomen dat partijen de WUR op de proefboerderij Wijnandsrade onderzoek laten doen naar innovatieve teeltvormen op de lössgronden en de hellingen. Ter uitvoering van deze afspraak is een raamovereenkomst met de WUR opgesteld. Besluitvorming over de gunning van deze raamovereenkomst is voorbehouden aan uw College. Voorgesteld wordt om in te stemmen met de gunning van de raamovereenkomst.

1. **Beoogd resultaat (output/outcome)**

De WUR voert onderzoeken naar innovatieve teelten uit op de proefboerderij in Wijnandsrade, begeleidt boeren in het Heuvelland met praktijkonderzoeken en zorgt, samen met LLTB, Waterschap Limburg en Provincie Limburg voor de communicatie en uitrol van de onderzoeken in de praktijk.

2. **Toelichting**

In november 2020 sloot uw College de uitvoeringsovereenkomst Verduurzaming water- en bodembeheer Heuvelland Zuid-Limburg ("propositie Heuvelland") met het Waterschap Limburg, de WML, het Ministerie van LNV (destijds LNV) en de heuvellandgemeenten Valkenburg, Voerendaal, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Beek en Stein (verder 'Propositie'). Met de Propositie willen partijen samen met de agrariërs uit de regio komen tot een verdere verduurzaming van het water en bodembeheer in het Heuvelland. De Propositie duurt tot 31 december 2028. Een plan van aanpak maakt deel uit van de overeenkomst. Daarin staat dat het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek door de WUR op de proefboerderij te Wijnandsrade een belangrijk onderdeel van de aanpak is. Ook de GS-nota d.d. 10 november 2020 waarin uw college instemt met de overeenkomst en Plan van Aanpak verwijst naar dit onderzoek.

Het onderzoek heeft als doel om innovatieve teeltmethoden te ontwikkelen die zorgen voor een duurzamer water- en bodembeheer in de agrarische sector. Draagvlak bij de boeren, praktische uitvoerbaarheid en bedrijfseconomisch perspectief voor de agrariër zijn daarbij randvoorwaarden. Een onderzoekslocatie in de regio, op de hellingen en de lössgronden is dan essentieel. De enige faciliteit waar dit soort onderzoek vanwege de specifieke omstandigheden mogelijk is, is de proefboerderij in Wijnandsrade. De wetenschappelijke begeleiding en het gebruik van hoogwaardige en specialistische (meet-) apparatuur zijn een borg voor het gedegen en wetenschappelijke karakter van het onderzoek. De boerderij is in handen van een stichting die dit recht exclusief aan de WUR heeft toegekend.

Een agrarische ondernemersgroep (14 akkerbouwers en melkveehouders uit het Heuvelland) begeleidt het proces en mee helpt om de onderzoeken ook in de praktijk uit te rollen. Ook is veel aandacht voor communicatie (o.a. kennisbijeekkomsten, video's, factsheets).

Om ervoor te zorgen dat dit onderdeel van de overeenkomst in de komende jaren efficiënt uitgevoerd kan worden is in overleg met cluster Inkoop een raamcontract met de WUR opgesteld. In dit raamcontract staat dat de WUR elk jaar een jaarplan oplevert waarin de uit te voeren onderzoeken worden benoemd. Daarin zijn ook voorstellen voor de uitrol naar de praktijk (begeleiding boer) opgenomen. Het raamcontract heeft een maximale opdrachtwaarde van € 600.000.

De bestuurlijke stuurgroep Propositie Heuvelland (Waterschap Limburg, LLTB, Provincie Limburg) stemde op 3 april 2024 in met de raamovereenkomst en het jaarplan 2024 (totaal ex BTW € 105.650). De stuurgroep stemde recent ook in met het jaarplan 2025 (totaal ex BTW € 164.000). Bij 'Mededeling portefeuillehouder inzake stand van zaken Propositie Heuvelland (toezegging 9512)', GS besluit d.d. 29 oktober 2024 informeerde u reeds Provinciale Staten dat de voorliggende raamovereenkomst met de WUR werd gesloten.

De raamovereenkomst en het jaarplan 2024 werd gegund in mandaat (zie ook punt 7 voor de gekozen aanbestedingsprocedure). Vanwege de maximale opdrachtwaarde had dit echter via een besluit van uw College moeten. De personele wisselingen in dit dossier hebben bij deze omissie wellicht een rol gespeeld. Gunning van het jaarplan 2025 ligt nu voor. De bestuurlijke stuurgroep Propositie Heuvelland heeft ingestemd met de inhoud van het plan. De procedurele omissie is recent ontdekt en het is wenselijk om die spoedig te herstellen.

Met de voorliggende GS-nota wordt het besluit tot gunning van de raamovereenkomst alsnog aan uw College voorgelegd. Voorgesteld wordt om in te stemmen met de bijgevoegde raamovereenkomst.

Daarnaast wordt voorgesteld om de gunning van de jaarplannen – na een besluit van de stuurgroep Propositie daartoe - af te laten doen in mandaat.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Het raamcontract strekt ter uitvoering van de gesloten overeenkomst "Propositie Heuvelland" waarin de onderzoeken van de WUR als belangrijke bouwsteen worden benoemd. De bestuurlijke stuurgroep Propositie Heuvelland (Waterschap Limburg, LLTB, Provincie Limburg) stemde op 3 april 2024 in met het raamcontract. Bij 'Mededeling portefeuillehouder inzake stand van zaken Propositie Heuvelland (toezegging 9512)', GS besluit d.d. 29 oktober 2024 informeerde u reeds Provinciale Staten dat een raamovereenkomst met de WUR werd gesloten.

4. Lobby - aspecten

Niet van toepassing.

5. Relatie met Programmabegroting

De aanpak past binnen het programma 'Perspectief voor het landelijk gebied'.

6. Juridische aspecten

Het besluit over de gunning van deze raamovereenkomst dient formeel door uw College te worden genomen.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Standpunt Cluster Inkoop en Aanbesteding

De Aanbestedingswet 2012 (versie 2016) kent een aantal uitzonderingen van de (Europese) aanbestedingsplicht.

Eén van deze uitzonderingen betreft bepaalde opdrachten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. Artikel 2.24, sub g., Aw 2012 luidt als volgt: “In afwijking van de artikelen 2.1 tot en met 2.6a is het bepaalde bij of krachtens deel 2 van deze wet niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten... betreffende onderzoek en ontwikkeling, met uitzondering van opdrachten die vallen onder de CPV-codes, genoemd in artikel 14, aanhef, van richtlijn 2014/24/EU en waarvan de resultaten in hun geheel bestemd zijn voor de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt betaald. “

De memorie van toelichting op de Aanbestedingswet 2012 (Kamerstukken Tweede Kamer, 2009-2010, 32440, nr. 3) merkt verder het navolgende op over de toepassing van de uitzonderingsgrond van artikel 2.24, sub g., Aw 2012: “Onderdeel g heeft betrekking op overheidsopdrachten op het gebied van wetenschap en hoogwaardige technologie. Overheidsopdrachten voor niet-wetenschappelijk onderzoek moeten dus wel worden aanbesteed. Indien de resultaten van de opdracht geheel bestemd zijn voor de uitoefening van de werkzaamheden van de aanbestedende dienst gelden de aanbestedingsregels wel, mits de verleende diensten volledig door de aanbestedende dienst worden betaald.”

Op grond van artikel 2.24, sub g., Aw 2012 is deel 2 van de Aw 2012 dus niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten van onderzoek en ontwikkeling op het gebied van wetenschap en hoogwaardige technologie, mits (tevens) voldaan is aan de navolgende twee cumulatieve voorwaarden:

- de resultaten van de onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten zijn niet alleen bestemd voor de aanbestedende dienst(en), maar ook voor bijvoorbeeld de opdrachtnemer of andere partijen. Dat wil zeggen: de aanbestedende dienst mag niet het alleenrecht hebben op de resultaten); en
- de aanbestedende dienst betaalt geen kosten ('om niet') of betaalt niet volledig de kosten maar een deel wordt bijvoorbeeld ook betaald door de opdrachtnemer.

Cluster PLA stelt dat aan de bovengenoemde criteria voldaan wordt. De resultaten van het onderzoek zijn niet alleen voor de provincie bestemd. Het doel van deze onderzoeken is dat ze breed gedeeld en gecommuniceerd worden zodat de onderzoeksresultaten ook in de praktijk worden toegepast door de agrariërs. In eerste instantie voor het gebied van de propositie Heuvelland maar via media en websites ook daarbuiten. Brede toepassing en kennisdeling is een van de doelen van het project. De WUR mag als opdrachtnemer de onderzoeksresultaten ook elders en bij andere partijen gebruiken. Ook worden de kosten niet alleen de provincie gedragen. De proefboerderij Wijnandsrade is al voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst opgericht en veel van deze faciliteiten en onderzoeken worden mee gefinancierd door de WUR. Behalve opdrachtgever zijn er ook andere betalende opdrachtgevers voor onderzoeken. De LLTB stelt via een stichting de proefboerderij ter beschikking onder de voorwaarde dat de WUR hier ook onderzoeken uitvoert. Derhalve kan deze opdracht worden gekwalificeerd als een wetenschappelijk onderzoek en kan op grond van artikel 2.24, sub g., Aw, enkelvoudig onderhandse aan de WUR gegund worden.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

De raamovereenkomst wordt gefinancierd uit de beschikbare middelen van de uitvoeringsovereenkomst van de Propositie. Het ministerie van LVVN draagt bij € 3,75 miljoen (SPUK L7), de Provincie € 3,0 miljoen en het Waterschap Limburg € 0,75 miljoen. Het totaal beschikbare budget bedraagt € 7,5 miljoen. De bedragen zijn inclusief BTW.

9. Arbeidsmarktbeleid

Voor de praktijkonderzoeken worden lokale boeren uit het Heuvelland ingezet.

10. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

De onderzoeken hebben ten doel om de wateroverlast te beperken en de waterkwaliteit en milieuocondities voor de Natura2000 gebieden te verbeteren.

11. Digitalisering & data governance

In de raamovereenkomst is opgenomen dat de WUR jaarlijks een rapport van de onderzoeksresultaten met een data-analyse, (wetenschappelijke) onderbouwing, conclusies en aanbevelingen (voor evt. vervolgonderzoek) moet opleveren. WUR zorgt ervoor dat beschikbare data en informatie ook door de provincie te gebruiken is. De onderzoekslocaties (Proefboerderij Wijnandsrade en praktijklocaties) worden opgenomen in ons GIS-systeem.

12. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

13. Samenwerking/afstemming andere clusters

Alle stappen in het proces rondom het raamcontract en aanbestedingsprocedure zijn samen met cluster Inkoop doorlopen.

14. Voorstel:

1. instemmen met sluiten van het raamcontract Onderzoeken Heuvelland met de WUR;
2. te besluiten het clusterhoofd Plattelandsontwikkeling te mandateren om de jaarplannen die zijn gebaseerd op het raamcontract te gunnen nadat de Stuurgroep Propositie daartoe heeft besloten;
3. te besluiten deze GS-Nota actief openbaar te maken.